

Regeringens proposition

1984/85: 205

om godkännande av protokoll mellan Sverige och Finland om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall, m. m.;

beslutad den 25 april 1985.

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

KJELL-OLOF FELDT

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner ett protokoll mellan Sverige och Finland om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall.

Protokollet innebär, att Sverige och Finland gemensamt ersätter kommuner inom det finska landskapet Åland för bortfall av kommunalskatt som dessa kommuner får vidkännas på grund av bestämmelser i dubbelbeskattningsavtalet mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge.

Sedan protokollet trätt i kraft avses dess bestämmelser bli tillämpliga första gången på skattebortfall för inkomståret 1984.

Protokollet ersätter ett tidigare protokoll i samma ämne från år 1977.

I propositionen föreslås vidare en ändring i lagen (1983:913) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge. Ändringen innebär att avtalet utvidgas till att omfatta landskapet Åland i fråga om den finska kommunalskatten. Ändringen grundar sig på en överenskommelse som träffats mellan de avtalsslutande staterna med stöd av artikel 30 punkt 1 i avtalet.

Utvidgningen gäller från den dag avtalet trädde i kraft, dvs. den 29 december 1983, och tillämpas beträffande inkomst som förvärvas den 1 januari 1984 eller senare.

Förslag till**Lag om ändring i lagen (1983: 913) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge**

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1983: 913) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Det avtal för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och förmögenhet som Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge undertecknade den 22 mars 1983 skall tillsammans med det protokoll som är fogat till avtalet och som utgör en integrerande del av detta gälla för Sveriges del. Avtalets och protokollets innehåll framgår av bilaga till denna lag.

Avtalets bestämmelser i artikel 3 punkt 1 a om att uttrycket "Finland" inte inbegriper landskapet Åland i fråga om den finska kommunalskatten skall inte gälla.

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den utkommit från trycket i Svensk författningssamling och tillämpas beträffande inkomst som förvärvas den 1 januari 1984 eller senare och beträffande förmögenhet som taxeras år 1985 eller senare.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1985-04-25

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Peterson, Göransson, Gradin, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg, Wickbom

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om godkännande av protokoll mellan Sverige och Finland om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall, m. m.

1 Inledning

1949 års dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Finland ersattes år 1973 av ett nytt avtal. Avtalet ändrades genom ett tilläggsavtal år 1976 (prop. 1973:179 och 1976/77: 29, SkU 1973: 73 och 1976/77: 17, rskr 1973: 36 och 1976/77:108). Avtalet och tilläggsavtalet tillämpades första gången vid 1978 års taxering (SFS 1977:812). Avtalet ändrades genom tilläggsavtal år 1979 (prop. 1979/80: 70, SkU 40, rskr 250). Även detta tilläggsavtal tillämpades första gången vid 1978 års taxering (SFS 1981:116).

Avtalets regler om beskattning av sjömän innebar, att inkomst som förvärvades av finska sjömän på grund av arbete ombord på svenska handelsfartyg skulle beskattas endast i Sverige. Från åländsk sida menade man, att avtalsreglerna medförde ett väsentligt skattebortfall för de åländska kommunerna, eftersom vid denna tid ca 400 åländska sjömän arbetade ombord på svenska fartyg. Den svenska och den finska regeringen enades om att de båda staterna gemensamt skulle ersätta de åländska kommunerna för skattebortfallet. Överenskommelse härom träffades genom ett protokoll den 3 november 1977 mellan Sverige och Finland om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall. Protokollet godkändes av riksdagen (prop. 1977/78:18, SkU 22, rskr 121) och tillämpades första gången på skattebortfall för inkomståret 1977 (SFS 1978:698). Beträffande bakgrunden i övrigt till protokollet samt dess innehåll hänvisas till vad dåvarande departementschefen för budgetdepartementet anförde i prop. 1977/78:18 s. 2-5.

†1 Riksdagen 1984/85. 1 saml. Nr 205

1973 års svensk-finska dubbelbeskattningsavtal har numera ersatts av ett multilateralt avtal mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge (prop. 1983/84:19, SkU 6, rskr 16; SFS 1983:913). Avtalet tillämpas på inkomst som förvärvats den 1 januari 1984 eller senare (SFS 1983:1041).

Beträffande inkomst som förvärvas av finska sjömän på grund av arbete ombord på svenska handelsfartyg gäller även enligt det nya avtalet, att sådan inkomst beskattas endast i Sverige. Från åländsk sida har framhållits, att ett stort antal åländska sjömän alltså arbetar ombord på svenska fartyg och att de skäl för kompensation till de åländska kommunerna som föranledde tillkomsten av 1977 års protokoll fortfarande föreligger.

Efter förhandlingar mellan regeringarna i Sverige och Finland råder enighet om att de båda staterna gemensamt tills vidare skall ersätta de åländska kommunerna även för skattebortfall som uppkommer på grund av bestämmelserna i det multilaterala avtalet. Eftersom 1977 års protokoll uttryckligen endast avsåg skattebortfall på grund av bestämmelserna i 1973 års dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Finland, vilket tillämpades sista gången på 1983 års inkomst, måste 1977 års protokoll ersättas av ett nytt. Överläggningar mellan den svenska och den finska regeringen har resulterat i ett förslag till nytt protokoll mellan Sverige och Finland om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall. Förslaget är upprättat på svenska och finska. Förslaget bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilaga*.

Protokollet undertecknades den 25 januari 1985.

2 Protokollets innehåll

Protokollet överensstämmer i sak med 1977 års protokoll utom på en väsentlig punkt. Enligt 3 § i 1977 års protokoll skulle 70 % av ersättningen betalas av Sverige och 30 % av Finland. Enligt 3 § i det nya protokollet skall ersättningen bäras av de båda staterna med hälften vardera.

Beträffande det nya protokollets innehåll i övrigt kan följande nämnas.

I 1 § slås fast, liksom i det tidigare protokollet, att den grundläggande principen i dubbelbeskattningsavtal måste vara att skattebortfall på grund av bestämmelse i avtalet skall bäras av den stat, de kommuner eller de andra offentligrättsliga personer som enligt avtalet helt eller delvis skall avstå från sin beskattningsrätt.

De båda regeringarna är emellertid överens om att det skattebortfall som på grund av dubbelbeskattningsavtalets regler om beskattning av sjömän drabbar de åländska kommunerna alltså är så stort att det inte rimligen bör bäras av dessa kommuner. Avsteg från den princip som slås fast i 1 § är därför fortfarande motiverad. Enligt 2 § i protokollet tillerkänns de åländska kommunerna ersättning av statsmedel med skäligt belopp.

Som jag nyss nämnde skall enligt 3 § i protokollet ersättningen bäras av de båda staterna med hälften vardera.

Enligt 4 § skall ersättningsbeloppet liksom hittills fastställas för ett år i sänder.

I 5 § anges grunderna för hur ersättningen skall beräknas. Bestämmelsen är identisk med 5 § i det tidigare protokollet.

6 § överensstämmer helt med 6 § i det tidigare protokollet. Gällande överenskommelse finns intagen som bilaga 2 i SFS 1978:698 (ändrad genom SFS 1979:991).

7 och 8 §§ innehåller ikraftträdande- och uppsägningsbestämmelser. Protokollet tillämpas första gången på skattebortfall som avser år 1984, dvs. det inkomstår då det multilaterala dubbelbeskattningsavtalet mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge tillämpades första gången. 1977 års protokoll, som enligt sin lydelse endast avsåg skattebortfall på grund av bestämmelserna i 1973 års svensk-finska dubbelbeskattningsavtal, tillämpas sista gången på skattebortfall för inkomståret 1983, då sistnämnda avtal tillämpades sista gången. Det nya protokollet kan sägas upp tidigast fem år efter dagen för ikraftträdandet av det multilaterala dubbelbeskattningsavtalet, dvs. tidigast den 29 december 1988.

3 Föredragandens överväganden

Enligt 1977 års protokoll tillerkändes de åländska kommunerna viss årlig ersättning för skattebortfall på grund av reglerna om sjömansbeskattning i 1973 års svensk-finska dubbelbeskattningsavtal. Sådan ersättning bör enligt min mening tills vidare utgå även för skattebortfall på grund av motsvarande skatteregler i 1983 års multilaterala dubbelbeskattningsavtal. Ersättningen bör enligt min mening utgå enligt de principer som gällt hittills och betalas av de båda staterna gemensamt. Jag anser det emellertid skäligt att ersättningen fortsättningsvis bärs av de båda staterna med hälften vardera, dvs. att Sveriges andel reduceras från nuvarande 70 % till 50%.

Sveriges åtagande enligt 1977 års ersättningsprotokoll har reglerats över statsbudgetens inkomsttitel Skatt på inkomst och förmögenhet samt socialförsäkringsavgifter m. m. Någon ändring häri behövs inte. Det bör liksom hittills ankomma på regeringen att fatta de beslut som behövs för att genomföra ersättningsåtagandena.

I detta sammanhang vill jag ta upp en annan fråga som också berör Åland. Enligt artikel 3 punkt 1 a i dubbelbeskattningsavtalet mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge omfattar avtalet inte landskapet Åland i fråga om den finska kommunalskatten. Anledningen härtill är att Åland inte önskade godkänna avtalet förrän frågan om ersättning till de åländska kommunerna för bortfall av sjömansskatt hade lösts. Jag hänvisar i denna fråga till vad jag anförde i prop. 1983/84:19 s. 141. Sedan ersättningsfrågan nu lösts i enlighet med vad jag tidigare anförde, har Åland

godkänt avtalet. Genom notväxling med stöd av artikel 30 punkt 1 i avtalet har detta därför nu utvidgats till att omfatta landskapet Åland i fråga om den finska kommunalskatten. Utvidgningen gäller fr. o. m. den dag avtalet trädde i kraft, dvs. den 29 december 1983. Detta föranleder en ändring i 1 § lagen (1983:913) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge. Inom finansdepartementet har upprättats ett förslag till lag härom. Lagförslagets enkla beskaffenhet gör att lagrådets yttrande skulle sakna betydelse.

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu anfört hemställer jag
att regeringen föreslår riksdagen

dels att anta förslaget till lag om ändring i lagen (1983:913) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge.

dels att godkänna protokollet mellan Sverige och Finland om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall.

Ärendet bör behandlas under innevarande riksmöte.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

**Protokoll
mellan Sverige och Finland om ersättning
för bortfall av kommunalskatt i vissa fall**

Konungariket Sveriges regering och Republiken Finlands regering.

som beaktar att enligt avtalet den 22 mars 1983 mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och förmögenhet (skatteavtalet), inkomst av arbete som utförs ombord på finskt eller svenskt skepp beskattas endast i den avtalslutande stat vars nationalitet skeppet har,

som vidare beaktar att avtalet den 27 juni 1973 mellan Konungariket Sveriges regering och Republiken Finlands regering för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst och förmögenhet har upphört att gälla samtidigt som skatteavtalet trätt i kraft,

som önskar ersätta det till avtalet den 27 juni 1973 knutna protokollet den 3 november 1977 mellan Finland och Sverige om ersättning för bortfall av kommunalskatt i vissa fall med ett nytt protokoll i samma ämne,

har kommit överens om följande:

1 §

Regeringarna är ense om att skattebortfall som på grund av bestämmelserna i skatteavtalet uppkommer för en avtalslutande stat, dess kommuner eller andra offentligtjuridiska personer, vars skatter berörs av skatteavtalet, i princip skall i sin helhet bäras av denna stat, dessa kommuner eller dessa personer.

2 §

Enligt båda regeringarnas uppfattning har emellertid den regel i skatteavtalet, enligt vilken inkomst av arbete som utförs ombord på finskt eller svenskt skepp beskattas endast i den avtalslutande stat vars nationalitet skeppet har, medfört ett bortfall av kommunal-

**Ruotsin ja Suomen välinen
Pöytäkirja
kunnallisveron saamatta jäämisen korvaamisesta eräissä tapauksissa**

Ruotsin kuningaskunnan ja Suomen tasavallan hallitus,

todeten, että Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämistä 22 päivänä maaliskuuta 1983 tehdyn sopimuksen (verosopimus) mukaan sellaisesta työstä saadusta tulosta, joka tehdään suomalaisessa tai ruotsalaisessa laivassa, verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jonka kansallisuus laivalla on,

todeten edelleen, että Ruotsin kuningaskunnan ja Suomen tasavallan hallituksen välillä tulo- ja omaisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi 27 päivänä kesäkuuta 1973 tehty sopimus on lakanut olemasta voimassa samanaikaisesti, kun verosopimus on tullut voimaan,

haluten korvata 27 päivänä kesäkuuta 1973 tehtyyn sopimukseen liittyvän, Suomen ja Ruotsin välillä kunnallisveron saamatta jäämisen korvaamisesta eräissä tapauksissa 3 päivänä marraskuuta 1977 tehdyn pöytäkirjan samaa asiaa koskevalla uudella pöytäkirjalla,

ovat sopineet seuraavasta:

1 §

Hallitukset ovat samaa mieltä siitä, että verosopimuksen määräysten perusteella sopimusvaltiolle, sen kunnille tai muille julkisoikeudellisille oikeushenkilöille, joiden veroja verosopimus koskee, veron saamatta jäämisestä johtuva menetys on periaatteessa kokonaisuudessaan tämän valtion, näiden kuntien tai näiden henkilöiden kannettava.

2 §

Molempien hallitusten käsityksen mukaan verosopimuksessa oleva sääntö, jonka mukaan sellaisesta työstä saadusta tulosta, joka tehdään suomalaisessa tai ruotsalaisessa laivassa, verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, joka kansallisuus laivalla on, on kui-

skatt för kommuner inom landskapet Åland som väsentligen överstiger vad som kan anses rimligt till följd av bestämmelserna i ett dubbelbeskattningsavtal. Regeringarna har därför funnit att, med hänsyn till landskapet Ålands särställning, dessa kommuner som ett undantag från den princip som anges i 1 § bör tillerkännas ersättning av statsmedel för skat-tebortfall med skäligt belopp.

3 §

Enligt båda regeringarnas uppfattning bygger skatteavtalet helt på ömsesidiga åtaganden och utgör resultatet av en avvägning mellan de båda staternas fiskala och övriga intressen. Regeringarna är därför eniga om att den ersättning som enligt 2 § bör tillerkännas kommuner inom landskapet Åland skall bäras av de båda staterna med hälften vardera.

4 §

Ersättningsbeloppet fastställs av de båda regeringarna gemensamt för ett år i sänder.

5 §

Ersättningen skall beräknas med ledning av förhållandena under året närmast före det ersättningen avser och utgå med belopp, som motsvarar det skattebelopp som enligt finsk sjömansskattelagstiftning skulle ha utgått till kommuner inom landskapet Åland om arbetet utförts på finskt skepp eller på skepp som enligt skatteavtalet likställs med finskt skepp. Ersättningen skall avrundas till närmast högre 100 000-tal finska mark.

6 §

Finska finansministeriet och svenska finansdepartementet skall träffa särskild överenskommelse om tillämpningen av detta protokoll.

7 §

Detta protokoll träder i kraft trettio dagar efter den dag då båda regeringarna genom notväxling i Helsingfors meddelat varandra att de åtgärder vidtagits som krävs för protokollets ikraftträdande.

tenkin aiheuttanut Ahvenanmaan maakuntaan kuuluville kunnille kunnallisveron saamatta jäämisen, jonka olennaisesti ylittää sen, mitä voidaan pitää kohtuullisena kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen seurauksena. Hallitukset ovat tämän vuoksi katsoeet, ottaen huomioon Ahvenanmaan maakunnan erityisaseman, että näille kunnille on poikkeuksena 1 §:ssä mainitusta periaatteesta myönnettävä veron saamatta jäämisestä kohtuullinen korvaus valtion varoista.

3 §

Molempien hallitusten käsityksen mukaan verosopimus rakentuu kokonaan vastaveroisille velvoitteille ja on molempien valtioiden verotuksellisten ja muiden etujen yhteensovittamisen tulos. Hallitukset ovat tämän vuoksi samaa mieltä siitä, että korvauksesta, joka 2 §:n mukaan myönnetään Ahvenanmaan maakuntaan kuuluville kunnille, vastaavat molemmat valtiot, kumpikin puoliksi.

4 §

Molemmat hallitukset vahvistavat yhteisesti korvausmäärän vuodeksi kerrallaan.

5 §

Korvaus arvioidaan sitä vuotta, jota korvaus koskee, lähinnä edellisen vuoden olosuhteiden johdolla ja sitä maksetaan määrä, joka vastaa veromäärää, joka Suomen merimiesverolainsäädännön mukaan olisi maksettu Ahvenanmaan maakuntaan kuuluville kunnille, jos työ olisi tehty suomalaisessa laivassa tai laivassa, joka verosopimuksen mukaan rinnastetaan suomalaiseen laivaan. Korvaus pyöristetään ylöspäin lähimpään 100 000 Suomen markan määrrään.

6 §

Suomen valtiovarainministeriö ja Ruotsin valtiovaraindepartementti sopivat keskenään erikseen tämän pöytäkirjan soveltamisesta.

7 §

Tämä pöytäkirja tulee voimaan kolmantenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona molemmat hallitukset ovat noottien vaihdolla Helsingissä ilmoittaneet toisilleen pöytäkirjan voimaantulemiseksi vaadittavien toimenpiteiden suorittamisesta.

Sedan protokollet trätt i kraft tillämpas dess bestämmelser första gången på skattebortfall som avser år 1984.

8 §

Detta protokoll förblir i kraft till dess det uppsägs av en av de avtalsslutande parterna. Vardera avtalsslutande parten kan – senast den 30 juni under ett kalenderår, dock inte tidigare än fem år efter dagen för skatteavtalets ikraftträdande – på diplomatisk väg skriftligen uppsäga protokollet hos den andra avtalsslutande parten. I händelse av sådan uppsägning upphör protokollet att gälla beträffande skattebortfall som avser kalenderår som följer efter det då uppsägningen skedde.

Som skedde i Stockholm den 25 januari 1985 i två exemplar på svenska och finska språken, vilka båda texter har lika vitsord.

För Konungariket Sveriges regering:

Pierre Schori

För Republiken Finlands regering:

B O Alholm

Pöytäkirjan tultua voimaan sen määräyksiä sovelletaan ensimmäisen kerran vuotta 1984 koskevaan veron saamatta jäämiseen.

8 §

Tämä pöytäkirja on voimassa kunnes jompikumpi sopimuspuoli sen irtisanoo. Kumpikin sopimuspuoli voi – viimeistään kalenterivuoden kesäkuun 30 päivänä, ei kuitenkaan aikaisemmin kuin viiden vuoden kuluttua verosopimuksen voimaantulopäivästä – diplomaattista tietä kirjallisesti irtisanoa pöytäkirjan tekemällä toiselle sopimuspuolelle irtisanomisilmoituksen. Tässä tapauksessa pöytäkirja lakkaa olemasta voimassa irtisanomista seuraavia kalenterivuusia koskevien veron saamatta jäämistien osalta.

Tehty Tukholmassa 25 päivänä tammi-kuuta 1985 kahtena ruotsin- ja suomenkielisenä kappaleena, jotka molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

Roussin kuningaskunnan hallituksen puolesta:

Pierre Schori

Suomen tasavallan hallituksen puolesta:

B O Alholm

